

Alman Dili ve Kültürü Araştırmaları Dergisi

Zeitschrift für Forschungen zur deutschen Sprache und Kultur
The Journal of German Language and Culture Research

Cilt 6 Sayı 1 Haziran 2024/ Volume 6 Issue 1 June 2024

Geliş Tarihi: 20.02.2024- Kabul Tarihi: 19.06.2024 /Submitted: 20.02.2024- Accepted: 19.06.2024

Doi: 10.55143/alkad.1440333

Almanca Öğretmen Adaylarının Okuma ve Yazma Becerisi Öz Yeterliklerinin İncelenmesi¹

Examination of German Teacher Candidates' Reading and Writing Self-Sufficiency

Gülşen HATTATOĞLU ALKAN*
Fatma YÜCEL**

Öz

Bu çalışmada Almanca öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerilerindeki öz yeterliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Burada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama desenleri kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim dalı 3. ve 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada “kişisel bilgi formu”, “okuma becerisi öz yeterlik ölçeği”, “yazma becerisi öz yeterlik ölçeği” uygulanmıştır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerilerinin öz yeterlikleri ile not ortalaması, sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Öğretmen adaylarından elde edilen veriler sonucunda okuma becerisi öz yeterliği ile not ortalaması, sınıf düzeyi ve cinsiyet arasında anlamlı fark bulunmadığı, yazma becerisi öz yeterliği ile sınıf düzeyi ve cinsiyet arasında da anlamlı farklılaşma olmadığı, fakat not ortalaması ile yazma becerisi arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Almanca yazma becerilerinde not ortalaması daha yüksek olan öğretmen adaylarının daha iyi olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarına kıyasla Almanca dilini öğrenme ve kullanma becerisi yönünden 4.sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının daha iyi düzeyde oldukları sonucuna varılmıştır. Öz yeterlikleri, okuma ve yazma becerileri bakımından 3. ve 4. sınıf Almanca öğretmen adaylarına yapılan ölçekler sonucunda 4. sınıf öğretmen adaylarını ve özellikle başarılı öğrencilerin yazma becerisinde daha ileri düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar sözcükler: Okuma Becerisi, Yazma Becerisi, Öz Yeterlik

¹Bu çalışma 29.05.2019 tarihinde yayınlanan “Almanca Öğretmen Adaylarının Okuma ve Yazma Becerisi Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi” adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

* Öğretmen, T.C. Mili Eğitim Bakanlığı Erzurum. e-posta: gul_hattat@hotmail.com, ORCID: 0009-0005-7702-8647

** Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi. e-posta: fyucel@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9513-812X

Abstract

This study aims to examine German teacher candidates' reading and writing self sufficiency. In this study correlational survey design, one of the general survey models, was utilised. 3rd and 4th year teacher candidates at Atatürk University, Kazım Karabekir Faculty of Education have comprised samples of the study. For the confidence of the research data, before the analysis necessary actions for the wrong and blank data was taken and data was homogenised and analysis on 100 teacher candidates' data were made. In order to collect data "personal data form" "reading skill self-sufficiency scale" and "writing skill self-sufficiency scale" were applied to the teacher candidates. In the study, the relation between teacher candidates' reading and writing skills self- sufficiency and variables such as gender, class years, grade point averages were examined. Students with higher grade averages were found to be better in writing skills. Also it is understood that 4th year and successful students are in better levels in learning and using German language compared to 3rd year students. When the self-sufficiency of German teacher candidates were examined in terms of their reading and writing skills, it was understood that the 4th year and successful students were better at writing skills.

Keywords: Reading Skill, Writing Skill, Self-Sufficiency

Giriş

Yabancı Dil Öğretimi

"Yabancı dil" kavramını Türk Dil Kurumu Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü "öğrencilerin mesleki, toplumsal ve akademik gelişimlerini geliştirmek için ana dil dışında öğretilen dil" olarak tanımlamaktadır. Bu tanımda geçen "öğretilen dil" sözcükleri de yabancı dil öğretimine doğrudan giriş yapmaktadır. Tanımdan da anlaşıldığı gibi belirli bir amaç için anadili dışında herhangi bir dili kullanmada yeterlilik kazandırma etkinliklerinin tümünü yabancı dil öğretimi kapsar (Demirel, 2003). Yabancı dil öğretimi, bir yandan bir dildeki sözcük dağarcığı, seslerin telaffuzu, dilbilgisi yapıları gibi belirli bilgilerin öğrencilere aktarılması süreci olarak tanımlanırken, diğer yandan da öğrenilen dili kullanmak için gerekli olan konuşma okuma, yazma ve dinleme becerilerini de öğrenciye kazandırma sürecidir (Ergüder, 2005). Öğrencinin öğrenme yaşı, ortam, öğrenme koşulları, hazır bulunuşluk düzeyi, çevre gibi etkenler de bu süreci etkileyen önemli faktörlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti'nde 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi Kanunu 14.10.1983 tarihinde yürürlüğe girmiş ve yabancı dille eğitim ile eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre "milletlerarası antlaşma hükümleri saklı olmak üzere, resmi ve özel her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulacak yabancı dillerin ve yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar şunlardır (Resmi Gazete, 1983):

- a. "Türk vatandaşların ana dilleri, Türkçe' den başka hiçbir dille okutulamaz ve öğretilmez.
- b. İlköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında, Atatürkçü düşünce Atatürk ilke ve inkılaplarını konu olarak alan Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri ve Türk Kültürüyle ilgili diğer dersler; yabancı dille okutulamaz ve öğretilmez Öğrencilere, eğitim ve öğretimleri süresince bu derslerle ilgili araştırma görevleri ve ödevler, Türkçeden başka hiçbir dille yaptırılamaz yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.
- c. Türkiye'de eğitimi ve öğretimi yapılacak yabancı diller, Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alınarak, Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilir.

- d. İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında yabancı dille eğitim ve öğretim yapılacak dersler ile okullar Milli Eğitim Bakanlığınca; yükseköğretim kurumlarında
- e. yabancı dille eğitim ve öğretimi yapılacak dersler ile yabancı dilde eğitim ve öğretim yapacak yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.
- f. Yabancı dilde okutulacak derslerin eğitim ve öğretim programlarının tabi olacağı esaslar; ilköğretim ve yaygın eğitim kurumları için Milli Eğitim Bakanlığınca, yükseköğretim kurumları için Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.
- g. Yabancı dil eğitim ve öğretimiyle ilgili uygulamaların Türk Milli eğitiminin amaçlarına, temel ve ana ilkelerine ve bu Kanundaki esaslara uygunluğu; ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında Milli Eğitim Bakanlığınca; yükseköğretim kurumlarında Yükseköğretim Kurulunca denetlenir.”

Bu kanunla Türkiye Cumhuriyetindeki okullarda yabancı dil derslerinin temel esasları belirlenmiş ama 1988 – 1989 yıllarında “Basamaklı Kur Sistemi” getirilmiş, ortaokul 1. sınıfta yabancı dil dersleri zorunlu, daha sonraki sınıflarda ve lisede ise seçmeli olmuştur ve yabancı dil dersi notu sınıf geçme durumunu etkilememiştir. Bu sistem bir yıl uygulandıktan sonra yabancı dil tekrar zorunlu dersler arasına girmiştir (Akyüz, 1993). Bu dönemde yabancı dil eğitimi için Anadolu Liseleri rağbet görmüştür.

Eğitimin 1997 yılında sekiz yıla çıkarılmasıyla yabancı dil eğitiminin ilköğretim ilköğretim başlanmasına karar verilmiştir (Haznedar, 2004). 2013-2014 eğitim öğretim yılından beri ise yabancı dil eğitimi ilköğretim 2. sınıftan itibaren verilmektedir. 9. sınıftan itibaren Fen, Sosyal Bilimler ve Anadolu liselerinde zorunlu ikinci yabancı dil dersleri konulmuş ve Almanca ikinci yabancı dil olarak önem kazanmıştır.

Halen ortaöğretimde meslek, sağlık ve imam hatip liseleri hariç diğer lise türlerinde Almanca dersi zorunlu ikinci yabancı dil dersi olarak tercih edilmekte ve okutulmaktadır. Bu da milli eğitimde Almanca öğretmeni gereksinimini doğurmuş ve Almanca Öğretmenliği bölümlerini popüler meslek gurupları arasına sokmuştur.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Almanca öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerisi öz yeterliklerinin incelenmesi için hazırlanan çalışmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama desenleri kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini bir devlet üniversitesi olan Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim dalı 3. ve 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada öğretmen adaylarına “kişisel bilgi formu”, “okuma becerisi öz yeterlik ölçeği”, “ yazma becerisi öz yeterlik ölçeği” uygulanmıştır ve Almanca öğretmeni adaylarının okuma ve yazma becerisi öz yeterliklerinin cinsiyet, sınıf ve not ortalaması değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluştururken, örneklemini ise yine aynı anabilim dalında öğrenim görmekte olan üçüncü ve dördüncü sınıftaki 100 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Örneklemin belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi benimsenmiştir. Çalışmamızda ölçüt olarak 3. ve 4. sınıf

öğrencileri kullanılmıştır. Çünkü özellikle yazma becerisi en son gelişen beceridir. Okuma, dinleme ve konuşma becerileri geliştikçe yazma becerisi gelişmektedir. Bu yüzden neredeyse hiç Almanca bilgisi olmayan öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerilerinin gelişmesi için 3. sınıfa kadar olan beceriyi geliştiren dersleri almaları gerekmektedir. Bu yüzden çalışmaya belli düzeyde okuma ve yazma becerisi gelişmiş öğretmen adaylarının katılması sağlanmıştır.

Örneklem grubunun demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1

Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Erkek	32	32.0
	Kız	68	68.0
	Toplam	100	100.0
Sınıf	3. Sınıf	50	50.0
	4. Sınıf	50	50.0
	Toplam	100	100.0
Not Ortalaması	2.50 ve altı	63	63.0
	2.51ve üstü	37	37.0
	Toplam	100	100.0

Tablo 1’de örneklem grubunda yer alan 100 öğretmen adayının cinsiyet değişkenine göre dağılımı incelendiğinde, 32’sinin (%32) erkek, 68’inin (%68) kız olduğu; sınıf düzeyi değişkenine göre dağılımı incelendiğinde, 50’sinin 3. sınıf (%50), 50’sinin 4.sınıf (%50) ve not ortalaması değişkenine göre dağılımı incelendiğinde, 63’ünün 2.50 ve altı not ortalamaya sahip olduğu (%63), 37’sinin 2.51 ve üstü not ortalamaya sahip olduğu (%37) olduğu anlaşılmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak; kişisel bilgi formu, okuma ve yazma becerisinin öz yeterliliğini ölçmek için bilgi toplama aracı olarak ölçekler kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formu

Katılımcıların, cinsiyet, sınıf, not ortalamaları, İngilizce seviyeleri ve lisede aldıkları Almanca eğitimi ile ilgili bilgi edinmek amacıyla araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu (EK-1) hazırlanmış ve katılımcılara uygulanmıştır.

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeği

Öğretmen adaylarının okuma becerilerinin öz yeterliğini belirlemek amacıyla, Kurudayıoğlu ve Çelik (2013) tarafından geliştirilen tek boyutlu 49 maddelik ölçek kullanılmıştır (EK-2). Ölçekteki her bir

madde “kesinlikle katılıyorum=5”, “katılıyorum=4”, “kararsızım=3”, “katılmıyorum=2”, “kesinlikle katılmıyorum=1” şeklinde derecelendirilmiştir. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı araştırmacılar tarafından .93 olarak belirtilmiştir. Bu araştırma içinse Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .92 olarak hesaplanmıştır.

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeği

Aydın, İnnalı, Batar ve Çakır (2013) tarafından yazma becerisi öz yeterlik ölçeği geliştirilmiş; yazma süreci, yazmaya hazırlık ve yazmayı değerlendirme olmak üzere 3 alt boyuttan ve 54 maddeden oluşmaktadır (EK-3). Ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından faktör analizi yapılarak ölçek maddeleri belirlenmiştir. İlk olarak Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı bulunmuş ve örneklemin büyüklüğü belirlenmiştir. KMO değeri .96 olarak bulunan örneklem 100 kişiden oluşmaktadır. Bartlett testinin sonucu 20693,893 olarak hesaplanmış ve anlamlı bulunmuştur (.000 p< .001). Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Küresellik testi ile verilerin faktör analizine uygun olup olmadığına bakılmıştır. Döndürülmüş (varimax) temel bileşenler analizi uygulanarak ölçek maddelerinin ortak bir faktörde bir araya gelip gelmediğine bakılmıştır. Pearson korelasyonu madde seçimi için kullanılmıştır. Döndürme sonrası ölçek, üç faktör olarak çıkmıştır. Toplam varyansın %33,6’sını birinci faktör 33 madde ile ikinci faktör 12 madde ile %3,9’unu ve 9 madde ile %7,2’sini oluşturmaktadır. Birinci faktör, “Yazma Süreci” , ikinci faktör “Yazmaya Hazırlık” ve üçüncü faktör “Yazmayı Değerlendirme” olarak adlandırılmıştır. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısına bakılırsa birinci faktör .96, ikinci faktör .88, üçüncü faktör .89 ve ölçeğin tamamı .96 sonuçlarına ulaşılmaktadır. “Yazma Süreci” alt boyutu .95, “Yazmaya Hazırlık” alt boyutu .86 ve “Yazmayı Değerlendirme” alt boyutu için .85 olarak Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı elde edilmiştir.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanışı

Veri toplama sürecinde öğretmen adaylarına öncelikle araştırmanın amacı ve öneminden bahsedilmiştir. Daha sonra okuma becerisi öz yeterlik ölçeği uygulanmıştır. Ortalama 20 dakika süre verilip, öğrencilerin ölçeği tamamlamaları beklenmiştir. Tamamlandıktan sonra yazma becerisi öz yeterlik ölçeği verilmiş, bu ölçek için de yine 20 dakika süre verilmiştir. Katılımcılardan kimliklerini belli edecek şekilde bilgiler kesinlikle istenmemiştir. Ölçekler 3. sınıf ve 4. sınıf öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının ölçekleri içtenlikle cevapladıkları gözlemlenmiştir.

Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Araştırmayla ilgili veri toplama araçları uygulandıktan sonra, her bir veri seti araştırmacı tarafından tek tek kontrol edilmiş, veriler kod yönergesine göre kodlandıktan sonra bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılan verilere SPSS 23.0 paket programı uygulanarak istatistiksel işlemler uygulanmıştır.

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Kolmogorov Smirnov analizi yapılmış ve aritmetik ortalama, medyan, basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. İlgili analiz sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinin Normallik Analizleri

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan sonuçların normal dağılım gösterip göstermediğini anlamak için aritmetik ortalama, medyan ve basıklık-çarpıklık katsayıları elde edilmiş ve Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden alınan verilerin cinsiyet değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Cinsiyet	\bar{X}	Ss	Ortanca	Çarpıklık	Basıklık
Okuma Becerisi	Erkek	74.69	16.76	79.50	-2.521	.770
Özyeterlik ölçeği	Kız	80.47	11.41	81.50	-3.271	4.426

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan sonuçlara ilişkin değerler cinsiyet değişkenine göre Tablo 3’de incelendiğinde, aritmetik ortalama ve medyan değerlerinin birbirinden farklı olduğu ve basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda olmadığı görülmektedir. Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin sınıf değişkenine ilişkin normallik testi sonuçları Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov Tesi		
		İstatistik	Sd	p
Okuma Becerisi	Erkek	.242	32	.000
Öz yeterlik Ölçeği	Kız	.140	68	.002

Cinsiyet değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 3’te incelendiğinde sonucun anlamlı çıkması verilerin normal dağılım göstermediğini belirtmektedir ($p < .05$). Ulaşılan sonuçlarla okuma becerisi öz yeterliği veri toplama ölçeğinden elde edilen sonuçların cinsiyet değişkeni bakımından normal dağılım göstermediği ve non-parametrik testlerin kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin sınıf değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Sınıf	\bar{X}	Ss	Ortanca	Çarpıklık	Basıklık
Okuma Becerisi	Öz 3.Sınıf	77.72	10.87	79.50	-4.240	4.697
yeterlik Ölçeği	4. Sınıf	79.52	15.83	83.00	-3.525	2.373

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen veriler sınıf değişkenine göre Tablo 4'e bakıldığında, aritmetik ortalama ve medyan değerlerinin birbirinden farklı olduğu ve basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda olmadığı anlaşılmaktadır. Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden alınan verilerin sınıf değişkenine ilişkin normallik testi sonuçları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf	Kolmogorov-Smirnov Tesi		
		İstatistik	Sd	P
Okuma Becerisi Öz yeterlik Ölçeği	3.Sınıf	.194	50	.000
	4. Sınıf	.192	50	.000

Sınıf değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 5'te incelendiğinde sonucunun anlamlı olması verilerin normal dağılım içinde olmadığını göstermektedir ($p < .05$). Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda okuma öz yeterliği ile ilgili elde edilen verilerin sınıf değişkeni bakımından normal dağılım göstermediği ve non-parametrik testlerin kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin not ortalaması değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Not Ortalaması	\bar{X}	Ss	Ortanca	Çarpıklık	Basıklık
Okuma Becerisi Öz yeterlik Ölçeği	2.50 ve altı	77.03	14.48	80.00	-4.403	3.273
	2.51 ve üstü	81.32	11.45	81.00	-1.255	.949

Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen veriler not ortalaması değişkenine göre Tablo 6'ya bakıldığında, aritmetik ortalama ve medyan değerlerinin birbirinden farklı oldukları ve basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda olmadığı anlaşılmaktadır. Okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin not ortalaması değişkenine ilişkin normallik testi sonuçları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7

Okuma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Not Ortalaması	Kolmogorov-Smirnov Tesi		
		İstatistik	Sd	p
Okuma Becerisi Öz yeterlik Ölçeği	2.50 ve altı 2.51 ve üstü	.190 .137	63 37	.000 .049

Not ortalaması değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 7'de incelendiğinde sonucun anlamsız çıktığı ve verilerin normal dağılım göstermediği anlaşılmaktadır ($p < .05$). Ulaşılan sonuçlar okuma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin not ortalaması değişkeni bakımından normal dağılım göstermediğini ve non-parametrik testlerin kullanılacağını göstermektedir.

Yazma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinin Normallik Analizleri

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan sonuçların normal dağılım için gerekli aralıklarda olup olmadığını belirlemek için aritmetik ortalama ve medyan ile basıklık-çarpıklık katsayıları hesaplanıp ve Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan sonuçların cinsiyet değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8

Yazma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Alınan Verilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Cinsiyet	\bar{X}	Ss	Ortanca	Skewness	Kurtosis
Yazma Süreci	Erkek	12.23	4.09	12.68	-.251	-.383
	Kız	13.10	3.71	13.33	1.189	-.108
Yazmaya Hazırlık	Erkek	11.97	4.76	12.84	.456	-.206
	Kız	13.27	3.79	13.44	1.694	-.029
Yazmayı Değerlendirme	Erkek	15.28	5.14	16.01	-.275	-1.426
	Kız	17.29	4.88	17.83	-1.096	-1.066
Genel Toplam	Erkek	12.56	3.86	13.17	-.181	-.098
	Kız	13.74	3.53	13.51	.780	-.468

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan puanlara ilişkin bilgilere Tablo 8'de bakıldığında, medyan ve aritmetik ortalamaların birbirine denk veya çok yakın değerlerde oldukları aynı zamanda basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda bulunduğu görülmektedir. Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan verilerin cinsiyet değişkenine göre normallik testi sonuçları Tablo 9'da yer almaktadır.

Tablo 1

Yazma Becerisi Özyeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov Tesi		
		İstatistik	Sd	p
Yazma Süreci	Erkek	.076	32	.200
	Kız	.078	68	.200
Yazmaya Hazırlık	Erkek	.104	32	.200
	Kız	.113	68	.052
Yazmayı Değerlendirme	Erkek	.127	32	.200
	Kız	.090	68	.200
Genel Toplam	Erkek	.081	32	.200
	Kız	.053	68	.200

Cinsiyet değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 9'da incelendiğinde sonucunun anlamlı çıkması da verilerin normal dağılım gösterdiğine işaret etmektedir ($p>.05$). Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda yazma becerisi öz yeterliğine ilişkin ölçekten ulaşılan verilerin normal dağılım gösterdiği ve parametrik testlerin kullanılacağı belirlenmiştir.

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan verilerin sınıf değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10

Yazma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Sınıf	\bar{X}	Ss	Ortanca	Çarpıklık	Basıklık
Yazma Süreci	3.Sınıf	11.76	3.62	12.04	-.100	-1.191
	4. Sınıf	13.88	3.79	13.78	.774	.299
Yazmaya Hazırlık	3.Sınıf	12.26	4.29	12.25	1.462	.240
	4. Sınıf	13.45	3.95	13.75	.071	.518
Yazmayı Değerlendirme	3.Sınıf	17.19	4.80	17.83	-.970	-1.179
	4. Sınıf	16.11	5.24	15.56	-.501	-1.249
Genel Toplam	3.Sınıf	12.66	3.65	12.97	.112	-.768
	4. Sınıf	14.07	3.56	13.65	.445	.419

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan veriler sınıf değişkenine göre Tablo 10'da ele alındığında, medyan ve aritmetik ortalamaların birbirine denk veya çok yakın değerlerde oldukları aynı zamanda basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2

Yazma Becerisi Özyeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf	Kolmogorov-Smirnov Tesi		
		İstatistik	Sd	p
Yazma Süreci	3.Sınıf	.099	50	.200
	4. Sınıf	.075	50	.200
Yazmaya Hazırlık	3.Sınıf	.119	50	.076
	4. Sınıf	.139	50	.067
Yazmayı Değerlendirme	3.Sınıf	.113	50	.150
	4. Sınıf	.115	50	.097
Genel Toplam	3.Sınıf	.065	50	.200
	4. Sınıf	.088	50	.200

Sınıf değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 11'de incelendiğinde sonucunun anlamlı çıkması da verilerin normal dağılım içinde olduğunu belirtmektedir ($p>.05$). Ulaşılan veriler doğrultusunda yazma becerisi özyeterliliğine göre ölçekten elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği ve parametrik testlerin uygulanacağı belirlenmiştir.

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen verilerin not ortalaması değişkenine ilişkin normallik değerleri Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12

Yazma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Normallik Değerleri

Alt Boyutlar	Not Ortalaması	\bar{X}	Ss	Ortanca	Çarpıklık	Basıklık
Yazma Süreci	2.50 ve altı	12.02	3.70	12.36	1.119	.065
	2.51 ve üstü	14.18	3.73	14.12	-.463	.822
Yazmaya Hazırlık	2.50 ve altı	11.04	3.82	11.67	1.715	.100
	2.51 ve üstü	14.31	4.32	14.69	-.724	1.281
Yazmayı Değerlendirme	2.50 ve altı	16.06	5.14	16.00	-.788	-1.416
	2.51 ve üstü	17.65	4.72	18.78	-.564	-1.250
Genel Toplam	2.50 ve altı	12.57	3.41	12.91	.748	.181
	2.51 ve üstü	14.72	3.72	15.12	-.829	.466

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden elde edilen veriler not ortalaması değişkenine göre Tablo 12’de bakıldığında, medyan ve aritmetik ortalamaların birbirine denk veya çok yakın değerde oldukları ve basıklık ve çarpıklık değerlerinin de gerekli aralıklarda bulunduğu görülmektedir.

Yazma becerisi öz yeterlik ölçeğinden ulaşılan verilerin not ortalaması değişkenine göre normallik testi sonuçları Tablo 13’de yer almaktadır.

Tablo 13

Yazma Becerisi Öz Yeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Kolmogorov-Smirnov Tesi			
	Not Ortalaması	İstatistik	Sd	p
Yazma Süreci	2.50 ve altı	.065	63	.200
	2.51 ve üstü	.072	37	.200
Yazmaya Hazırlık	2.50 ve altı	.142	63	.079
	2.51 ve üstü	.178	37	.059
Yazmayı Değerlendirme	2.50 ve altı	.082	63	.200
	2.51 ve üstü	.135	37	.087
Genel Toplam	2.50 ve altı	.047	63	.200
	2.51 ve üstü	.096	37	.200

Not ortalaması değişkenine ilişkin normallik için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları Tablo 13’de incelendiğinde sonucunun anlamlı çıkması da ulaşılan verilerin normal dağılım içinde olduğunu göstermektedir ($p>.05$). Ulaşılan sonuçlar neticesinde yazma becerisi öz yeterliğine ilişkin ölçekten ulaşılan verilerin not ortalaması değişkeni bakımından normal dağılım içinde olduğu ve parametrik testlerin kullanılacağı belirlenmiştir.

Ölçme araçları yoluyla ulaşılan puanların parametrik testlerin temel varsayımlarına uygun olup olmadığına bakılarak, verilerin analizinde hangi testlerin kullanılacağına karar verilmiştir.

Normallik testlerinden elde edilen verilerle yapılan normallik testlerinde “n” değerinin 30’un üzerinde olması sebebiyle “Kolmogorov-Smirnov” test sonuçları kullanılmıştır. Bunun yanında verilerle alakalı aritmetik ortalama, Çarpıklık ve Basıklık değerleri ile mod ve medyan değerlerine de bakılmıştır. İstatistik programının mod olmayan değerlerde en küçük değeri dikkate almasından dolayı verilerin normal dağılım gösterip göstermediği konusunda doğru bilgi veremeyeceği için mod değerleri verilmemiştir.

Çarpıklık ve Basıklık değerlerinin hesaplanması durumunda elde edilen puanlar -1 ile +1 arasında olduğunda ve Kolmogorov Smirnov testi sonuçları anlamsız çıktığında ($p>.05$) parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Çarpıklık ve Basıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında yer almadığı ve Kolmogorov Smirnov testi sonuçları anlamlı çıktığı ($p<.05$) durumlarda non-parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

İki grubun karşılaştırılmasında parametrik testlerden bağımsız örneklem t-testinin, non-parametrik testlerden ise Mann Whitney U testinin kullanılmasına karar verilmiştir. İstatistiksel işlemlerin uygulanmasında anlamlılık düzeyi 0.05 kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan Almanca öğretmeni adaylarının okuma ve yazma özyeterlik becerilerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları olarak sunulmuştur.

Almanca Öğretmen Adaylarının Okuma Becerisi Öz Yeterliklerinin Cinsiyete Göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi öz yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Mann Whitney –U testi sonuçları Tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14

Okuma Becerisi Özyeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Mann Whitney –U testi sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Erkek	32	44.81	1434.00	906	.178
Kız	68	53.18	3616.00		

Tablo 14 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, erkek ve kız öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (U= 906, p>. 05).

Almanca Öğretmen Adaylarının Okuma Becerisi Öz Yeterliklerinin Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi öz yeterlikleri ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Mann Whitney –U testi sonuçları Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 15

Okuma Becerisi Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Mann Whitney –U Testi Sonuçları

Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
3. Sınıf	50	45.65	2282.50	1007.50	.094
4. Sınıf	50	55.35	2767.50		

Tablo 15 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterliklerinin sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre,

3. sınıf ve 4. Sınıf öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (U= 1007.50, p>. 05).

Almanca Öğretmen Adaylarının Okuma Becerisi Öz Yeterliklerinin Not Ortalaması Değişkenine göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi öz yeterlikleri ile not ortalamaları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Mann Whitney –U testi sonuçları Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16

Okuma Becerisi Özyeterlik Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Mann Whitney –U Testi Sonuçları

Not Ortalaması	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
2.50 ve altı	63	48.02	3025.50	1009.50	.265
2.51 ve üstü	37	54.72	2024.50		

Tablo 16 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterliklerinin not ortalaması değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, 2.50 ve altı ortalamaya sahip öğretmen adayları ile 2.51 ve üstü ortalamaya sahip öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (U= 1009.50, p>. 05).

Almanca Öğretmen Adaylarının Yazma Becerisi Öz yeterliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17

Yazma Becerisi Öz yeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bağımsız örneklem t-testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	X	ss	sd	t	P
Yazma Süreci	Erkek	32	12.23	4.09	98	-1.052	.295
	Kız	68	13.10	3.71			
Yazmaya Hazırlık	Erkek	32	11.97	4.76	98	1.474	.144
	Kız	68	13.27	3.79			
Yazmayı Değerlendirme	Erkek	32	15.28	5.14	98	-1.893	.061
	Kız	68	17.29	4.88			
Genel Toplam	Erkek	32	12.56	3.86	98	-1.524	.131
	Kız	68	13.74	3.53			

Tablo 17 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre,

yazma süreci alt boyutunda kız öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 13.10$) erkek öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 12.23$) arasında ($t_{(98)}=-1.052, p>.05$), yazmaya hazırlık alt boyutunda kız öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 13.27$) erkek öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 11.97$) arasında ($t_{(98)}=1.474, p>.05$), yazmayı değerlendirme alt boyutunda kız öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 17.29$) erkek öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 15.28$) arasında ($t_{(98)}=-1.893, p>.05$) ve genel toplamda kız öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 13.74$) erkek öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 12.56$) arasında ($t_{(98)}=-1.524, p>.05$) anlamlı bir fark görülmemektedir.

Almanca Öğretmen Adaylarının Yazma Becerisi Öz yeterliklerinin Sınıf Düzeyi Değişkenine göre Değişim Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterlikleri ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18

Yazma Becerisi Öz yeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Sınıf Değişkenine İlişkin Bağımsız örneklem t-testi Sonuçları

Boyutlar	Sınıf	N	\bar{X}	ss	sd	t	p
Yazma Süreci	3. Sınıf	50	11.76	3.62	98	-2.856	.005
	4. Sınıf	50	13.88	3.79			
Yazmaya Hazırlık	3. Sınıf	50	12.26	4.29	98	-1.444	.152
	4. Sınıf	50	13.45	3.95			
Yazmayı Değerlendirme	3. Sınıf	50	17.19	4.80	98	1.076	.285
	4. Sınıf	50	16.11	5.24			
Genel Toplam	3. Sınıf	50	12.66	3.65	98	-1.956	.053
	4. Sınıf	50	14.07	3.56			

Tablo 18 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterliklerinin sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre, yazma süreci alt boyutunda 3. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 11.76$) 4. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 13.88$) arasında fark bulunmuş olup ($t_{(98)}=-2.856, p<.05$) farkın 4. Sınıf öğretmen adayları lehine olduğu, yazmaya hazırlık alt boyutunda 3. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 12.26$) 4. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 13.45$) arasında ($t_{(98)}=-1.444, p>.05$), yazmayı değerlendirme alt boyutunda 3. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 17.19$) erkek öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 16.11$) arasında ($t_{(98)}=1.076, p>.05$) ve genel toplamda 3. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 12.66$) 4. sınıf öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 14.07$) arasında ($t_{(98)}=-1.956, p>.05$) anlamlı bir fark görülmemektedir.

Almanca Öğretmen Adaylarının Yazma Becerisi Öz yeterliklerinin Not Ortalaması Değişkenine göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt amacında “Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterlikleri ile not ortalamaları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve analiz sonuçlarına göre yapılan Bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19

Yazma Becerisi Öz yeterlik Ölçeğinden Ulaşılan Verilerin Not Ortalaması Değişkenine İlişkin Bağımsız örneklem t-testi Sonuçları

Boyutlar	Sınıf	N	\bar{X}	ss	sd	t	p
Yazma Süreci	2.50 ve altı	63	12.02	3.70	98	-2.806	.006
	2.51 ve üstü	37	14.18	3.73			
Yazmaya Hazırlık	2.50 ve altı	63	11.99	3.82	98	-2.784	.006
	2.51 ve üstü	37	14.31	4.32			
Yazmayı Değerlendirme	2.50 ve altı	63	16.06	5.14	98	-1.540	.127
	2.51 ve üstü	37	17.65	4.72			
Genel Toplam	2.50 ve altı	63	12.57	3.41	98	-2.941	.004
	2.51 ve üstü	37	14.72	3.72			

Tablo 19 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının yazma becerisi öz yeterliklerinin not ortalaması değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçlarına göre, yazma süreci alt boyutunda 2.50 ve altı not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 12.02$) 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 14.18$) arasında fark bulunmuş olup ($t_{(98)}=-2.806$, $p<.05$) farkın 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının lehine olduğu, yazmaya hazırlık alt boyutunda 2.50 ve altı not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 11.99$) 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 14.31$) arasında fark bulunmuş olup ($t_{(98)}=-2.784$, $p<.05$) farkın 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının lehine olduğu, yazmayı değerlendirme alt boyutunda 2.50 ve altı not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 16.06$) 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 17.65$) arasında fark bulunmamış ($t_{(98)}=-1.540$, $p>.05$) ve genel toplamda 2.50 ve altı not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ile ($\bar{X} = 12.57$) 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X} = 14.72$) arasında fark bulunmuş olup ($t_{(98)}=-2.941$, $p<.05$) farkın 2.51 ve üstü not ortalamasına sahip öğretmen adaylarının lehine olduğu görülmektedir.

Sonuç

Bu çalışmada Almanca öğretmeni adaylarının 3. ve 4. Sınıfta okuyanlardan okuma ve yazma becerisi özyeterliklerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve not ortalamalarına göre anlamlı fark gösterip göstermediği istatistiksel bilgilerden elde edilen bulgular ışığında yorumlanmıştır.

3. ve 4. Sınıf Almanca öğretmeni adaylarından oluşan 100 kişilik örnekleme yapılan araştırmaya 32 erkek 68 kız öğretmen adayı katılmıştır. Bu adaylardan 50 kişi 3. Sınıf öğrencisi 50 kişi de 4. sınıf öğrencisidir. Bu adayların %37'sinin not ortalamasının 2. 51 ve üstü olduğu ve %63'ünün ise 2.50 ve altı olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının okuma becerisi özyeterliklerine yönelik yapılan bulgularda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Okuma becerisi özyeterlikleri ile sınıf düzeyi arasında yapılan bulgulardan anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu çıkmıştır. Yine okuma becerisi özyeterliği ile not ortalaması değişkeni arasında da anlamlı bir farklılık çıkmamıştır.

Öğretmen adaylarının yazma becerisi özyeterliklerine yönelik yapılan bulgularda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Sınıf düzeyi değişkenine göre bakıldığında ise yazma süreci alt boyutunda 3. Sınıf ve 4. Sınıf adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık 4. Sınıf öğrencilerinin dili öğrenme ve kullanma becerisi yönünden 3. Sınıflardan daha iyi olmasından kaynaklanmaktadır. Yazmaya hazırlık ve yazmayı değerlendirme alt boyutlarında ise anlamlı bir fark görülmemiştir. Öğretmen adaylarının yazma becerisi özyeterlikleri ile not ortalamaları arasındaki farklılık da incelenmiştir. Buna göre not ortalaması 2. 51 ve üstü olan adayların yazma sürecinde özyeterliklerinin daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Yine aynı şekilde yazmaya hazırlık alt boyutunda da anlamlı farklılık bulunmuştur. Genel olarak not ortalaması 2.51 ve üstü olan adayların Almanca yazma becerisi özyeterliklerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tartışma

Yabancı dil öğrenmede dört temel yöntemden okuma becerisi önemli bir yere sahiptir. Hatta Er (2005:212)'e göre XVI. yy. dan beri yabancı dil öğrenmenin ilk adımı okuma olarak görülür. Yazma becerilerinin olumlu yönde geliştirilmesinin de okuma gelişimine bağlı olduğunu savunur. Yabancı dilde iyi bir okuyucunun, büyük boyutlu kesitler halinde okuyabildiğini, metindeki fikirler arasında bağlantı kurabildiğini ve edindiği bilgileri doğrulayabildiğini savunur. Ayrıca okumanın sözcüklerin ard arda söylenmesi şeklinde pasif bir aktivite olmadığını, okunan bilgilerin okuyucunun kendi düşünce, amaç ve bilgileriyle etkileştirdiği yaratıcı bir eylem olduğunu savunur. Alderson (2000)'a göre okuma sürecinin sonunda bir ürün ortaya çıkar. Bunlar kategorize edilirse; yazıdaki cümlelerin arasındaki ilişkiyi bulmak, kendi bilgilerimiz ışığında metni anlamak ya da yazıları olduğu gibi anlamak sayılabilir. Ayrıca okuma becerisini geliştiren öğrencinin genel dil becerilerini de geliştirdiğine dikkat çeker. Araştırmada kullanılan okuma becerisi ölçeklerinde bu unsurlara uygun kazanımlara yer verilmiştir.

Grabe (1991: 379 – 383), akıcı okumanın gerçekleşmesi için gerekli unsurlara dikkat çeker. Bunlar; kelime ve yapı bilgisi, otomatik tanımlama becerisi, içerik/arka plan bilgisi, biliş üstü bilgi ve beceri gözleme ve sentez – değerlendirme becerisidir. Araştırmada görüleceği üzere okuma becerisi özyeterliği ile yazma becerisi özyeterliği arasında paralel sonuçlar çıkmıştır. Yani okuma becerisinde iyi olan öğretmen adayı yazma becerisinde de iyidir. Widdowson (1983)'a göre ise okuma becerisinin öğretiminde gerçek iletişimin önemli yeri vardır. Bu da derslerde kullanılacak edebi eserlerle sağlanabilir. Araştırmada yer verildiği üzere Almanca öğretiminde kullanılan kitaplardaki metinler dil öğrenme seviyelerine göre seçilmiştir ve öğrencilerle gerçek iletişimi sağlamaktadır.

Yabancı dil öğrenen kişilerin hedef dili ne kadar öğrenebildiklerini belirlemek için dört temel beceriden konuşma ve yazma becerilerini nasıl kullandıkları ölçülür. Yazma becerisi genellikle öğrenenlerin en çok zorlandıkları beceridir. Çakır (2010, 167.)'a göre öncelikle yabancı dil öğretilirken öğrencilerden

kompozisyon ya da deneme türünde yazılar beklenmemelidir, çünkü yazma becerisini kazanmak çok zor ve zaman alan süreçtir. Öğrendiklerini yazıya aktaramama öğrencide motivasyon düşüklüğü ile beraber dil öğrenmeye karşı isteksizlik oluşturur. Bunun için yazma becerisini artıracak etkinliklere ihtiyaç vardır. Aktaş, (2004:50)'a göre yabancı dil öğretiminde dört temel beceri bir bütün olarak ele alınır ve aynı derecede kazandırılmaya çalışılır. Araştırmadaki bulgularda 4. Sınıfta olan öğretmen adayının yazma becerisinin de daha iyi olması bu görüşü desteklemektedir.

Öneriler

Elde edilen sonuçlar araştırmancının örneklemini ile sınırlı olmakla birlikte; araştırma başka üniversitelerin Almanca öğretmenliği bölümlerinde de uygulanabilir. Ayrıca öğretmen adaylarının 3. ve 4. Sınıftaki okuma ve yazma özyeterliliklerinin arasında fark oluşması için gerekli çalışmalar artırılabilir. Hedef dili kazandırmak için seçilen kitaplardaki etkinlikler öğretmen adaylarının seviyeleri arasında fark oluşturup oluşturmayacağı açısından incelenebilir. Bu konu alanında sık yapılan bir çalışma olmadığı için daha büyük grupların katılacağı ve başka alt değişkenlerin de yorumlamaya ekleneceği çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (1), 89-100.
- Akyüz, Y. (1993). *Türk eğitim tarihi* (2. baskı). İstanbul: Kültür Koleji Yayınları. Alderson, J. C.(2000). *Assessing reading*. Cambridge: Cambridge University Press. Anadolu Liseleri Yönetmeliği. (2005). *T.C. Resmi Gazete*. 25971, 19 Ekim 2005.
- Antony, E. M. (1963). *Approach, method and technique. english learning*. An Arbor: University of Michigan Press.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: a social cognitive theory*.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by principles: An alternative approach language pedagogy*. NY: Pearson Education Company.
- Bülbül, M., & Bülbül, S. (2021). Almanca sözlü iletişim süreçlerinde karşılaşılan konuşma güçlüklerini gidermeye yönelik eylemler. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*(43), 332-356. <https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.886566>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (18. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Canale, M. & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1 (1), 1- 47.
- Caskey, O. L. (1980). *Suggestive – accelerative learning and teaching*. New Jersey: Educational Technology Publications, Incorporated.
- Celce & Murcia, M. (1991). Grammar pedagogy in second and foreign language teaching. *TESOL Quarterly*, 25 (3), 459-480.
- Chastain, K. (1988). *Developing second language skills: Theory and practice*. San Diego, CA: Harcourt Brace.

- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur? *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (28), 1-12.
- Çetintaş, B. & Genç, A. (2001). Eğitim reformu sonrası anadolu liselerinde yabancı dil öğretimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (20), 51 – 56.
- Demircan, Ö. (1988). *Türkiye’de yabancı dil*. İstanbul: Remzi Kitabevi. Demircan, Ö. (2005). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınevi. Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Usem Yayınları.
- Demirel, Ö. (2003). *Yabancı dil öğretimi*. İstanbul: Pegem Yayıncılık. Demirel, Ö. (2008). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları. Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ellis, R. (2003). *Task – based language learning and teaching*. Oxford, England: Oxford Applied Linguistics.
- Er, A. (2005). Yabancı dil öğretiminde “okuma”. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 209-216.
- Erdoğan, T. (2010). *Ana dili öğretimiyle birlikte başlayan yabancı dil öğretiminin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin temel dil becerilerine etkisi* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 265236)
- Ergüder, I. (2005). *Anadolu Lisesi ve süper lise hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce öğreniminde karşılaştıkları sorunlar* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 187188)
- Ertuğrul, H. (2000). *Azınlık ve yabancı okullar*. İstanbul: Nesil Yayınları.
- Genç, A. (2003). *Türkiye’de geçmişten günümüze Almanca öğretimi*. Ankara: Seçkin Yayınları. Grabe, W. (1991). Current developments in second language reading research. *TESOL Quaterly*, 25 (3), 375 – 406.
- Gümüş, M. (2012). Dil öğretiminde temel becerilere genel bir bakış. *Bilim ve Yeni Teknolojiler Dergisi*, 4 (2), 267 – 272
- Hansen, G.H. & Krippner, S. (2014). Retro review article: Consciousness, learning and mind behind the iron curtain: The west still playing catch – up? *Self & society: An International Journal for Humanistic Psychology*, 42 (3-4), 101-108.
- Howatt, A. P. R & Smith, R. (2014). The history of teaching English as a foreign language, from a British and European perspective. *Language and History*, 57 (1), 75 – 95.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koloğlu, O. (1997, Ekim). *Osmanlı diplomasisinde Rumların rolü ve tanzimatla birlikte Fransızcanın yaygınlaşması*. Çağdaş Türk Diplomasisi: 200 Yıllık Süreç Sempozyumuna Sunulan Bildiri, Ankara.
- Krashen, S. & Terrell, T. (2000). *The Natural approach: Language acquisition in the classroom*. England: Pearson.
- Kurudayıoğlu, M. & Çelik, G. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının okumaya ve okuma eğitimine ilişkin öz yeterlik algıları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (4), 118 – 126.

- Kuzu, H. (2013). *Ortaöğretimde yabancı dil (Almanca) öğretiminin öğrenci memnuniyeti açısından değerlendirilmesi: Anadolu lisesi örneği* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 331798)
- Larsen – Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques and principles in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Lübbert, S. (2005). *Psychopedia, a suggestopedic approach to language learning*. Germany: Grin Verlag.
- Mitchell, C. B. & Vidal, K. E. (2001). Weighing the ways of the flow: Twentieth century language instruction. *The Modern Language Journal*, 85 (1), 26 – 38.
- Önen, Y. (1974). *Cumhuriyet devrinde Almanca öğretimi ve germanistik*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Özdemir, C. (2015). *Sınıf öğretmeni adaylarının ilkokuma ve yazma öğretimine ilişkin öz yeterlik inançlarının belirlenmesi* (Yüksek Lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 381095)
- Özgüldür, F. (1993). *Türk – Alman ilişkileri*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.
- Richard – Amato, P. A. (1995). *Making it happen: Interaction in the second language classroom. From theory to practice*. White Plains, NY: Longman Incorporated.
- Richards, J.C. & Rodgers, T.S. (1986). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J.C. & Rodgers, T.S. (1987). *Total physical response, approaches and methods in language teaching*. Reino, Unido: Cambridge University Press.
- Richards, J.C. & Rodgers, T.S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J.C. & Rodgers, T.S. (2002). *Approaches and methods in language teaching*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Richards, J.C. & Rodgers, T.S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gönül Yayıncılık
- Stevick, E. W. (1998). *Working with teaching methods: What's at stake?*. Pacific Gove: Heinle & Heinle Publishers.
- Turan, K. (2000). *Türk- Alman eğitim ilişkilerinin tarihi gelişimi*. İstanbul: Ayışığı Kitapları.
- Turizmde rekorlar devam ediyor. (2018, 31 Ekim). *T.C. Kültür Turizm Bakanlığı*.

<http://basin.kulturturizm.gov.tr/TR-218547/turizmde-rekorlar-devam-ediyo-r-turist-sayisi-40-milyona-.html> adresinden edinilmiştir.

Widdowson, H.G. (1983). *Learning purpose and language use*. Oxford: Oxford University Press.

Willis, D. & Willis, J. (2007). *Doing task – based teaching*. Oxford, England: Oxford University

Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi Kanunu. (1983). *T.C. Resmi Gazete*. 18196, 19 Ekim 1983. Yeşilyurt, E.

(2013). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (45), 88 – 104.

Yücel, F. (2001). *Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yöntem yazınsal metin çözümlemesi* (Yüksek Lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 105203)